

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/328/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115225419
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7115225419.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci navrhovateľky A. B. C. D., E. F. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na G. H. I. X J. K. a manžela navrhovateľky B. L. D. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na M. H. I. XX J. K. za účasti Okresnej prokuratúry Košice I v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. L. D. nar. XX.X.XXXX a mal. N. D. nar. X.X.XXXX v konaní obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 28.5.2021 č.k. 11P/141/2015-1132 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku V., ktorý mení tak, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol takto:

„I. Manželstvo účastníkov B. A. C. D., E. F., nar. XX.X.XXXX a B. L. D., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa 7.8.2004, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mestská časť Košice - Staré Mesto vo zväzku 123, ročník 2004 strana 73 poradové číslo 300 r o z v á d z a.

II. Maloletá N. D., nar. X.X.XXXX a mal. L. D., nar. XX.X.XXXX sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti matky.

III. Styk otca s mal. L. D., nar. XX.X.XXXX súd neupravuje.

IV. Styk otca s mal. N. D., nar. X.X.XXXX súd neupravuje.

V. Matka ja oprávnená zastupovať maloleté deti: N. D., nar. X.X.XXXX a L. D., nar. XX.X.XXXX a spravovať ich majetok.

VI. Otec je povinný prispievať na výživu mal. N. D., nar. X.X.XXXX sumou 250 € mesačne vopred k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci a to počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva do budúcnosti.

VII. Otec je povinný prispievať na výživu mal. L. D., nar. XX.X.XXXX sumou 250 € mesačne vopred k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci a to počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva do budúcnosti.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IX. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie manžel navrhovateľky (ďalej aj ako „Manžel alebo „Otec“) s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a nariadil riadne zákonné dokazovanie vo veci nezávislými zákonnými účastníkmi. Manžel v podanom odvolaní namietal, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, súd sa nezákonne vysporiadal s námietkou zaujatosti, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (čo je predmetom medzinárodného konania a nebolo o ňom rozhodnuté), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej namietal, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku má vady, ktoré napádal v obnove konania vo veci rozvodu z 2013. Uvedené vady mali podľa názoru manžela vplyv na rozhodovanie vo veci samej. Uviedol, že prebieha živé trestné konanie sudcov, ktorí rozhodovali a súvisia s predmetnou vecou. Žiadal uplatniť skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky, ktoré nemohol objektívne uplatniť bez jeho viny v konaní pred súdom prvej inštancie, a ktoré sa týkajú vylúčenia sudcu. Ďalej namietal, že kolízna opatrovníčka sa nevyssporiadala zákonným spôsobom s námietkou zaujatosti, nebol mu umožnený opravný prostriedok a nebola aktívne legitimovaná na pojednávaní dňa 28.5.2021. Otec označil závery kolízneho opatrovníka za nedostatočne zdôvodnené, vychádzajúce zo zmanipulovaných výpovedí mal. detí. Vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Barabášovi. Uviedol, že k napadnutému rozsudku sa nevie vyjadriť, pretože mu nebol doručený. Poukazuje ale na rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 21P/93/2021 z 28.5.2021, ktorý nemá všetky predpísané náležitosti, a aj preto ho pokladá za nezákonný. Manžel je toho presvedčenia, že absencia poučenia o možnosti odvolania má súvis so špekuláciou a možno až trestnou činnosťou sudcu, čo malo dosah aj na jeho ďalšie konania (11P/141/2015 a 18P/153/2017). Predpokladá, že došlo k nelegálnemu zásahu do súdneho dôkazu - nahrávky z pojednávania, pričom súdy v Košiciach to urobili v jeho súvisiacich prípadoch už dvakrát. Preto prikladá nahrávku komunikácie s advokátom, na ktorého sa obrátil s tým, že ide o legálnu nahrávku, pretože už roky je vydieraný justičnou mafiou, ktorá vydiera aj jeho zmanipulovanú manželku a navádza ju na trestnú činnosť. Trval na jeho osobnej účasti na pojednávaní, kde chce nezávislému súdu predložiť dôkazy a súvislosti preukazujúce účelovosť a neobjektívnosť celého konania. Uviedol, že v krátkom čase predpokladá zabezpečenie jeho bezpečnosti na Slovensku a v prípade, ak sa tak nestane a bude mu udelená ochrana iným štátom, upovedomí o tom súd. Momentálne je v azylovom konaní, o čom mal súd vedomosť prostredníctvom jeho právnik JUDr. Miroslava Kráľa, ktorý ho zastupoval vo veciach 11P/141/2015 a 18P/153/2017, no tento advokát už stratil jeho dôveru a v tomto konaní ho nezastupoval. Manžel sa so spomínaným advokátom nevedel skontaktovať a o pojednávaniach ho informoval až 26.5.2021, čím nebola dodržaná procesná lehota. Tvrdil, že je z objektívnych dôvodov obmedzený na technickej komunikácii a právne zastúpenie si v týchto veciach ponechal, pretože sa jedná o maloleté deti. Ďalej tvrdil, že prebieha medzinárodné konanie o udelenie ochrany o čom Slovensko upovedomil dňa 9.12.2020 pod podacím číslom FR449035712SK. Vec je vedená na MS SR pod sp.zn. 15374/2021/151 a v prípade ak MS SR neinformovalo súd o jeho medzinárodnom konaní tak podá sťažnosť na ESLP pre porušenie jeho práv. Namietal, že skutočnosť, že využil právo požiadať o azyl ho nemôže diskvalifikovať v procesných právach a zvlášť keď mal sudca z iného konania vedomosť o tom, že je v azylovom konaní mimo republiku, a tiež že je v povinnej karanténe a má obmedzené možnosti komunikácie. Konkrétnejšie nemohol vec oznamovať, pretože stranou v konaní je jeho manželka, ktorá je manipulovaná organizovanou skupinou napojenou na justičnú mafiu, pre ktorú bol nútený požiadať o azyl. Predmetné a náhle rozhodovanie v troch veciach súdom naraz boli podozrivo zneužitú údajne na objednávku organizovanej zločineckej skupiny s ekonomickým prospechom. Žiadal o prerušenie odvolacieho konania do doby, kým nebude rozhodnuté o jeho medzinárodnej ochrane konečným rozhodnutím. Konkrétnejšie informácie nemôže poskytnúť pre ohrozenie jeho bezpečnosti a porušenia medzinárodných smerníc, ktorým sú slovenské zákony podriadené. V závere uviedol, že jeho súdne konania, ktoré súvisia s prejednávanou vecou sú korupčne prepojené na organizovanú zločineckú

skupinu, preto ich rozhodnutia považuje za nezákonné, pričom prebieha rozsiahle vyšetrovanie, ktoré ho ohrozilo na živote a bol nútený využiť azyl ako krajnú možnosť sebazáchrany a práv jeho detí a rodiny.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu manžela navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie vychádza z dokazovania, ktoré bolo rozšírené o vypočutie mal. detí priamo pred pojednávaním dňa 28.5.2021. Maloleté deti boli, vzhľadom na ich vek (16 a 13 rokov) a rozumovú vyspelosť schopné samostatne vyjadriť ich vôľu a názor k predmetnému konaniu. Konštatoval, že obidve mal. deti uviedli, že majú rady oboch rodičov ale chcú ostať v osobnej starostlivosti matky a zároveň sa s chcú s otcom stretávať podľa ich želania. Súd prvej inštancie rešpektoval vôľu mal. detí.

4. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I vo vyjadrení k odvolaniu manžela navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Napadnutý rozsudok považuje za zákonný a správny, pričom háji záujmy a potreby maloletých detí. Uviedol, že v odvolaní manžela sa nenachádzajú žiadne nové právne významné skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci.

5. Manžel doplnil svoje odvolanie písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 18.7.2021, v ktorom uviedol, že navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva z dôvodu pôsobenia organizovanej zločineckej skupiny (ďalej len „OZS“) na jeho rodinu, s ktorej členom mala pomer. Tvrdenia navrhovateľky označil za zavádzajúce a navzájom si odporujúce. Ďalej tvrdil, že navrhovateľka je už sama členkou tejto ozs a je vydierateľná. Navrhovateľka bola tiež zmanipulovaná nebankovou spoločnosťou Residence leasing a Privát bankou, ktoré sa podieľali na jeho rozsiahlej kriminalizácii a spoločne s navrhovateľkou kooperovali na jeho ekonomickej a fyzickej likvidácii. Navrhovateľka podávala na neho nezmyselné trestné oznámenia, ktoré sa jasne preukázali ako účelové. Každé trestné oznámenie bolo vykonštruované s cieľom narušiť a rozbiť ich rodinu. Navrhovateľka zavádzala súd aj pokiaľ ide o intímnosti. Ďalej tvrdil, že aj kolízna opatrovníčka bola manipulovaná ozs cez jej nadriadených a tajné služby a nekonala v prospech maloletých detí. Tvrdenia kolíznej opatrovníčky označil za zavádzajúce a jej konanie za účelové. Namietal nezáujatosť znalcov L., K. a O.. Ďalej tvrdil, že deťom poskytoval plnenia aj mimo výživného, ktoré manželka v konaní nepriznala. Deťom platí mesačný paušál vo výške 70 Eur a zabezpečil im drahšie telefóny, aby nechoreli zo žiarenia. Keď k nemu prišiel maloletý L. bývať, povedal mu, že mu matka odmietla oprat' a vypla mu internet, ktorý potreboval do školy. Maloletý sa trápil, nedostával od matky dostatok lásky a žiaril na jej milenca. On deti nikdy nebil ale matka áno, a preto sa aj hádali. Manžel sa v októbri dozvedel, že ozs prepojená na justičnú mafiu ho dala zlikvidovať a účastníčkou toho bola aj jeho manželka, ktorá sa viackrát vyjadrila, že si praje jeho smrť. Z uvedeného dôvodu manželka žiadala spravovať majetok detí a zastupovať ich, aby po jeho fyzickej likvidácii nadobudla práva k jeho majetkovým sporom, ktoré skorumpované košické súdy naťahujú od roku 2013. Nesúhlasil s tým, aby len navrhovateľka zastupovala maloleté deti a spravovala ich majetok, nakoľko on je v medzinárodnej ochrane, je dosiahnuteľný a vráti sa keď sa Slovensko očistí od justično-politickej mafie. Poprel tvrdenia manželky, že je dlžný na výživnom pre mal. deti, pretože manželské spolužitie bolo obnovené a počas toho obdobia financoval celý rodinný rozpočet. Ďalej poprel tvrdenia navrhovateľky, že spolu neboli od 24.6.2013, pretože sa bála, čo preukázal aj listinnými dôkazmi. Manžel bol nútený podať aj návrh na zníženie výživného, pretože bol vydieraný justičnou mafiou, ktorá manipulovala s navrhovateľkou. Dochádzalo k nezákonnému zasahovaniu do súdnych konaní a rozhodnutí, čoho dôkazom je aj prietah v konaní, ktoré nestrpí odklad. V tejto súvislosti uviedol, že bol súdu nápomocný, urgoval konanie a na nečinnosť sa sťažoval aj predsedovi okresného súdu a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“). Prietahy v konaní vznikli na základe zasahovania do nezávislosti súdu a pôsobením na sudkyňu JUDr. Žákovú, ktorá nechcela zneužiť svoje právomoci, čo bol údajne dôvod pre jej odchod do predčasného dôchodku. Na sudkyňu JUDr. Žákovú bolo nezákonné pôsobené aj vo veci 18P/169/2015, kde sa jeho manželka na pojednávaní dňa 27.11.2017 vyjadrila, že od neho nebude pokoj kým neskončí pod vlakom, preto bola aj zápisnica z pojednávania neúplná. Prítomná sudkyňa, kolízna opatrovníčka a prokurátor JUDr. Čorba ostali nečinní. Namietal, že sudkyňa odmietla doplniť zápisnicu o dôkaz týrania a pokusu jeho fyzickej likvidácie. Z uvedeného dôvodu žiadal aj nové znalecké dokazovanie. Pôvodný znalecký posudok Mgr. Korpáša napadol na MS SR a znalec bol následne disciplinárne stíhaný. Tvrdil, že predmetný znalec spolupracuje s „justično - poručenskou mafiou“ vo viacerých prípadoch, čoho dôkazom je kniha Bc. Mareka Viciána Biela zástava. Zdôraznil, že návrh na zníženie výživného podal, pretože ochorel a ostal bez príjmu, pričom nevlastní majetok a má dva súdne majetkové spory, ktoré ešte nie sú likvidné. Namietal, že konajúci súd sa týmito faktami nezaoberal

a nevykonával ústavný znalecký posudok, aby sa zjedнала náprava a zákonnosť konania. Ďalej namietal, že konajúci súd sa nevysporiadal s jeho viacerými podaniami a má pochybnosti, či sa vôbec oboznámil so spisom a súvisiacimi spismi tak, ako to tvrdí v napadnutom rozsudku. Rovnako sa konajúci súd nijako nevysporiadal s jeho žiadosťou o posúdenie zákonnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Košice I z 11.12.2013 sp.zn. 11P/118/2013, napriek tomu, že to zakladá meríto prejednávanej veci. Otec v tejto súvislosti tvrdil, že predmetným rozsudkom bol na návrh jeho manželky nezákonným spôsobom zviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 200 Eur mesačne a mal. Elisy sumou 200 Eur mesačne, pričom súd svojvoľne vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku na deň 1.2.2014 porušením vtedy platného OSP, podľa ktorého musel byť rozsudok doručený fyzickej osobe so vlastných rúk. V ďalšej časti opísal priebeh konania sp.zn. 11P/118/2013 a konania pod sp.zn. 21P/134/2013 a uviedol, že rozsudok zo dňa 11.12.2013 sp.zn. 11P/118/2013 osobne prevzal dňa 30.7.2015 a nedalo sa voči nemu odvolať, pretože v ten istý deň prevzal aj uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 22.6.2015 sp.zn. 21P/134/2014, voči ktorému sa vzdal odvolania a k tomuto dňu t.j. k 30.7.2015 bolo rozvodové konanie právoplatne zastavené. Uviedol, že práve na toto právoplatne zastavené konanie sa vzťahoval aj rozsudok sp.zn. 11P/118/2018, ktorý okrem nezákonnej fikcie doručenia stratil aj svoju zákonnú účinnosť a vykonateľnosť. Manžel o porušovaní a obchádzaní zákona košickými súdmi upovedomil predsedu Najvyššieho súdu SR, MS SR, NAKA, podal námietky zaujatosti na sudcov konajúcich vo veci a kolízu opatrovnícku, návrh na obnovu konania pod sp.zn. 11P/118/2013 a na odporúčanie MS SR sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice I. Ďalej namietal, že sudca JUDr. Barabas rozhodol meritórne všetky tri jeho konania bez predvolania svedkov, ktorých navrhol, bez jeho prítomnosti a naštudovania spisového materiálu, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Vo vzťahu k jeho majetkovým pomerom uviedol, že ak by si sudca naštudoval spis, prišiel by k faktom a spravodlivému objasneniu veci. Tvrdil, že do tiesne sa nedostal vlastnou chybou a jeho majetok je v súdnych sporoch vedených na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/177/2013 a na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 28C/3/2013, ktoré rozhodujú zaujatí sudcovia a korumpuje ich justičná mafia. Ďalej tvrdil, že jeho právnické osoby nepodnikajú, nemajú bankové účty a účtovníčku, ktorá by robila účtovnú závierku. V spoločnosti Biznis point sa zamestnal na čiastočný úväzok pre finančnú a zdravotnú tieseň. Zamestnaním získal zdravotné poistenie, pretože ako samoplatca si nemohol dovoliť platiť odborné vyšetrenia. Namietal tiež, že jeho manželka je v jeho sporoch na strane nepriateľov, právna zástupkyňa manželky je zorganizovaná justičnou mafiou a v blízkom prepojení na jeho dlžníkov a iné osoby a tiež, že jeho advokát zanedbal jeho vec, nepripravoval sa na pojednávanie a nekontaktoval sa s ním. Nesúhlasil s tvrdením súdu, že o deti sa stará toho času len jeho manželka, pretože o deti sa staral v rámci jeho obmedzených možností a od začiatku jeho azylového konania je s nimi v častom telefonickom kontakte. Tvrdil, že deti chcú byť s ním. Manželka mu päť a pol roka bránila v styku s maloletými a toho času s nimi nestýka z popudu ozs a košických súdov. Ako osoba ZŤP sa zamestnal v spoločnosti jeho sestry Biznis point, s.r.o., pretože to bola jediná možnosť ako získať plnohodnotné zdravotné poistenie. Predmetná spoločnosť dlhuje jeho spoločnosti Perako spo. s.r.o. pohľadávku, ktorá je krytá judikovanou pohľadávkou na JUDr. Ďurkovú, ktorú sudcovia zmarili v civilnom aj trestnom konaní. Exekučné konanie bolo rovnako zmanipulované do neúspechu. V konkrétnostiach opísal, že s ďalšími obchodnými spoločnosťami spomenutými v rozhodnutí nemá buď nič spoločné alebo z nich nedosahuje žiaden príjem. Pokiaľ mu súd vyčítal, že si nespĺnil povinnosti, bolo to preto, že dňa 9.12.2020 žiadal Slovensko o prerušenie všetkých jeho konaní, na čo nedostal odpoveď a nemal ako zabezpečiť podklady pre súd. Súd potom využil jeho tieseň a v jeden deň rozhodol všetky jeho konania naraz. Manžel považuje konanie súdu za nezákonné a účelovo nasmerované proti jeho osobe. Skutočnosť, že sa súd označuje jeho konanie v kontexte s účtovnými závierkami za nezákonné je neprimerané vzhľadom k jeho situácii, ktorú mal súd možnosť zistiť. Daňové priznania, ktoré súdu sprístupnil súd vôbec nespomína, pričom ide o dôkazy, ktoré zakladajú toleranciu pri absencii účtovnej závierky. V ostatnom zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

6. Ďalšie vyjadrenia zo strany účastníkov neboli podané.

7. Konania o rozvod manželstva a konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací

súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami manžela navrhovateľky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a manžel navrhovateľky ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že jediným hmotnoprávnym dôvodom rozvodu manželstva je jeho kvalifikovaný rozvrat. Základným kritériom úvahy, či je manželstvo dostatočne vážne rozvrátené, sú hľadiská objektívne – hľadiska morálky celej spoločnosti. Kvalifikácia stupňa rozvratu je zverená výlučne súdu, ktorý musí preskúmať, či je manželstvo dostatočne vážne narušené a dostatočne vážne rozvrátené. Dostatočnosť oboch bude mať za preukázanú vtedy, ak dospeje k záverom, že už viac toto manželstvo nemôže plniť svoj účel a ani už nemožno od manželov očakávať obnovenie manželského spolužitia. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Súd je povinný tieto dôvody zisťovať a vyhodnocovať. Konštatuje, že manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy ak nemôže plniť svoj účel, ktorým je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Poukazuje na to, že pre zistenie relevantných skutočností musí konajúci súd skúmať, či manželia spolu žijú ako rodina, či spolu trávia čas, hospodária spolu, spoločne vychovávajú svoje deti a intímne spolu žijú. Rozvrat je dostatočne trvalý, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nesporné vyplýva, že manželia dlhodobo, cca od konca roka 2015, nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária a ani spolu intímne nežijú. Tieto objektívne preukázané skutočnosti sú de facto potvrdené aj samotným manželom navrhovateľky, ktoré žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil ani v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní. Inak povedané, manžel navrhovateľky počas celého konania nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by aspoň nepriamo preukazoval opak, teda že s navrhovateľkou žije v spoločnej domácnosti, že vedú spoločné hospodárenie a spolu intímne žijú. Manželstvo účastníkov konania tak nespĺňa žiadnu zo spoločenských funkcií predpokladaných Zákonom o rodine. Pokiaľ manžel v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdil, že je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia, z obsahu spisu možnosť obnovenia spolužitia nijako nevyplýva. Odvolací súd zdôrazňuje, že navrhovateľka kategoricky poprela možnosť obnovy manželského a partnerského spolužitia a jej jednoznačný a rozhodný postoj je znakom trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu pre jeho rozvod. V konečnom dôsledku odvolateľ v podanom odvolaní a jeho doplnení viac menej potvrdzuje existenciu trvalého rozvratu manželských vzťahov poukazovaním na manželkinu (údajnú) mimomanželskú známosť a tiež jej obviňovaním (bez akýchkoľvek relevantných dôkazov) z vážnej trestnej činnosti proti nemu. Relevantnou nie je ani odvolacia argumentácia o krátkodobom obnovení spolužitia manželov v rokoch 2013 - 2014, po ktorom bolo právoplatne zastavené prvé konanie o rozvod manželstva vedené na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 21P/134/2013, keďže pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP). Na základe týchto skutočností dospel odvolací súd k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že manželstvo navrhovateľa a jeho manželky je natoľko narušené a rozvrátené, že nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

11. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a správne rozhodol aj o osobnej starostlivosti, o vyživovacej povinnosti k maloletým, o úprave styku s maloletými deťmi, ako i o trovách konania (výroky II., III., IV., VI., VII., VIII. a IX.). Na zdôraznenie správnosti napadnutých výrokov rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právna úprava rodičovských práv a povinností vyplývajúca jednak zo Zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa, je zásadne koncipovaná na rovnoprávnom postavení

oboch rodičov (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), čomu korešponduje právo dieťaťa na spravodlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov (článok 7, 8 Dohovoru o právach dieťaťa) a v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí byť záujem dieťaťa. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je teda podstatné posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú alebo právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov a len ak to nie je možné, tak v starostlivosti toho z rodičov, ktorý má lepšie predpoklady. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa, a preto obaja majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje vtom smere, že ohrozuje stabilitu výchovného prostredia, prípadne je v priamom rozpore so záujmom dieťaťa (nespôsobilosť rodiča vychovávať dieťa môže byť daná napríklad jeho zdravotným stavom, fyzickým alebo psychickým, nevhodným výchovným prostredím alebo neexistujúcim, nedostatočným alebo nevhodným prostredím v domácnosti rodiča). Odvolací súd má pritom za to, že v tejto veci súd prvej inštancie tieto kritériá zohľadnil a splnil, vysporiadal sa s najvýznamnejšími skutkovými okolnosťami a odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na uprednostnení záujmu maloletých detí podloženého vykonaným dokazovaním.

12. Vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie bolo preukázané, že je v najlepšom záujme maloletých detí a súčasne najoptimálnejším riešením ich zverenie detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Maloletý L. mal v čase rozhodovania súdu 16 rokov a maloletá N. 13 rokov a toho času žijú s navrhovateľkou, ktorej boli rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/118/2013 zo dňa 11.12.2013 zverené na čas do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že mal. L. bol od 14.10.2020 po dobu približne jedného mesiaca v starostlivosti manžela navrhovateľky a následne sa vrátil do jej domácnosti. V starostlivosti navrhovateľky neboli v priebehu konania zistené žiadne nedostatky, naopak, z obsahu spisu vyplýva, že zabezpečuje starostlivosť o deti na požadovanej úrovni, jej starostlivosť nebola spochybnená ani kolíznym opatrovníkom (viď posledná správa zo dňa 20.5.2021 na čl. 1079), pričom stabilita výchovného prostredia je jednoznačne v najlepšom záujme maloletých detí a je to aj prianím samotných maloletých. Súd prvej inštancie zisťoval názor maloletých čím postupoval v súlade s ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, pričom v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa má maloleté dieťa právo byť vypočuté a jeho názoru musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že súd je povinný zistiť názor dieťaťa na všetky veci, ktoré sa ho týkajú a tomuto názoru musí venovať náležitú pozornosť, pričom tento názor hodnotí z hľadiska schopnosti dieťaťa vyjadriť názor s prihliadnutím na jeho vek a rozumovú vyspelosť, čo v sebe zahŕňa i posúdenie, či dieťaťom prejavená vôľa, resp. názor môže byť ovplyvnený manipuláciou iných osôb alebo prostredím, v ktorom sa dieťa nachádza a čím môžu byť ovplyvnené názory dieťaťa. Následne zhodnotí v kontexte ďalšieho vykonaného dokazovania a taktó zistených skutočností, či je dieťaťom prejavovaný názor, resp. vôľa v súlade s jeho najlepším záujmom. Vzhľadom na vek maloletých detí súd zisťoval ich názor priamo, a to pred pojednávaním vo veci dňa 28.5.2021 (čl. 1104) bez prítomnosti rodičov, kedy obe deti prejavili vôľu zotrvať v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý prihliadal na názor mal. detí a rešpektoval ich vôľu zotrvať v doterajšom výchovnom prostredí a s otcom sa stretávať podľa ich želania, pretože v čase výsluchu boli jednoznačne schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor. Ako už bolo vyššie spomenuté, v starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky, na ktoré manžel poukazuje vo svojom odvolaní a jeho doplnení, a preto sa javí jeho obrana v tomto smere ako účelová a tvrdenia vyznievajú nanajvýš tendenčne. Subjektívne kritické hodnotenie navrhovateľky manželom nekorešponduje so zisteným skutočným stavom veci a odvolací súd prezumuje, že v prevažnej miere vychádza z konfliktov a nezhôd medzi účastníkmi a nie zo spôsobu výchovy navrhovateľky o maloletých. Navyše z obsahu spisu vyplýva, že manžel sa toho času zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v zahraničí, kde podľa jeho tvrdenia požiadal o azyl a s mal. deťmi sa momentálne nestretáva. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že toho času nie je v možnostiach manžela zabezpečiť deťom stabilné výchovné prostredie pre ich zdravý duševný a fyzický rast, v ktorom by sa cítili bezpečne a mali vytvorené vhodné zázemie na nerušený rozvoj. Zdôrazňuje, že pre vytvorenie takéhoto prostredia je v prvom rade potrebné zabezpečiť jeho stabilitu v dlhodobom časovom horizonte, pričom nie je

rozhodujúce či požadované prostredie zabezpečí otec, matka alebo obaja rodičia spoločne. V tejto súvislosti dodáva, že obaja rodičia maloletého dieťaťa majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, pri starostlivosti o maloleté dieťa sú rovnocennými partnermi, preto v prípade ak spolu nežijú v spoločnej domácnosti a obaja majú záujem osobne sa starať o maloleté dieťa, čo je aj prejednávaný prípad, je vždy potrebné posudzovať okrem ich osobnostných predpokladov aj prostredie, v ktorom chcú zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že pre zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti manžela resp. striedavú starostlivosť rodičov neboli splnené predpoklady ani preto, že manžel toho času nemá vytvorené vhodné a stabilné výchovné prostredie pre mal. deti, ktorú objektívnu relevantnú skutočnosť súd prvej inštancie správne zohľadnil vo svojom rozhodnutí. K odvolacej argumentácii manžela, ktorý tvrdil, že sa skrýva pre obavy o jeho bezpečnosť, požiadal o azyl a je vydieraný „justičnou mafiou“, odvolací súd uvádza, že vo vzťahu k predmetu tohto konania, ktorým je úprava pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode nie je podstatné, z akých dôvodov sa manžel nezdržiava na adrese trvalého bydliska a súdu neoznámil kde sa zdržiava alebo prečo požiadal v zahraničí o azyl, ale jedinou právne relevantnou skutočnosťou je, že nedokáže zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o mal. deti. Bez právneho významu je aj tvrdenie otca, že „v krátkom čase dôjde k zabezpečeniu bezpečnosti na Slovensku“, pretože pre rozsudok súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP).

13. Odvolací súd potvrdil aj napadnuté výroky III. a IV. o úprave styku manžela s maloletými deťmi. Konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie aj v tomto smere, predovšetkým vychádzal z prejavenej vôle maloletých detí, ktoré sa pri vypočutí súdom dňa 28.5.2021 jasne vyjadrili, že s otcom sa chcú stretávať podľa svojho uváženia bez fixnej úpravy styku. Uvedli, že majú radi oboch rodičov, s otcom sú toho času len v elektronickom kontakte, pričom otec maloletej N. povedal, že je vo Viedni. Na základe takto vykonaného dokazovania, týkajúceho sa úpravy styku otca s maloletými deťmi, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, kedy styk otca neupravil. Zdôrazňuje však, že nejde o rozhodnutie, ktoré by styk otca s deťmi zakazovalo, avšak v tomto štádiu konania poskytuje otcovi časový priestor na to, aby si sám vlastným konaním a iniciatívou zabezpečil potrebné podmienky (predovšetkým návratom na Slovensko) pre styk s maloletými deťmi a tým aj kontakt s matkou, ktorá tak, ako to vyplýva z doteraz vykonaného dokazovania nie je proti styku otca s maloletými deťmi a je ochotná mu tento umožniť.

14. Súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol aj o výživnom pre maloleté deti (výroky VI. a VII.) na čas po rozvode v súlade so zákonnými kritériami určovania vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu vyplývajúcimi zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku. Manžel v odvolaní nenamietal navrhovateľkou špecifikované výdavky maloletých a následné ustálenie výšky ich pravidelných odôvodnených mesačných výdavkov, poprel však súdom prvej inštancie ustálenú výšku jeho príjmu postupom podľa vyššie citovaného § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Vo vzťahu k odvolacím námietkam manžela odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o spôsob určenia a následného ustálenia príjmu povinného rodiča, ktorý je podnikateľom, resp. má príjem z inej ako závislej činnosti je tzv. vyšetrovacía zásada prelomená § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý ukladá povinnému rodičovi, ktorý má príjem z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, povinnosť preukázať pred súdom 1. príjmy z inej než závislej činnosti, 2. predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a 3. umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní ktorúkoľvek z uvedených povinností, dochádza k situácii, kedy si súd nemôže relevantne urobiť záver o zárobkových pomeroch osoby, v dôsledku čoho nastupuje zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného, ktorý je stanovený ako 20-násobok sumy životného minima. V zmysle tejto domnienky je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v spojení s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 174/2020 Z. z., podľa ktorého bola výška životného minima od 1. júla 2020 (t.j. v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku) vo výške 214,83 Eur, pričom 20-násobok tejto sumy predstavoval sumu 4.296,60 Eur, ktorá bola ustálená ako priemerný mesačný príjem povinného otca (bod 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Takto určenú sumu už súd nemôže nijakým spôsobom meniť na základe iných skutočností, napríklad ak by povinný určitú sumu príjmov preukázal alebo ak by výdavky nasvedčovali vyššej alebo nižšej sume príjmov. Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že ak si povinný rodič uvedené povinnosti nesplní, domnienka, resp. tzv. fikcia príjmu nastupuje obligatórne a súd už nie je oprávnený uvažovať o jej použití. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že uvedená edičná povinnosť nie je viazaná na výzvu súdu a súd ani nie je povinný upozorňovať povinného rodiča na hmotnoprávne dôsledky nesplnenia si uvedených povinností, nakoľko

poučovacia povinnosť súdu sa vzťahuje len na procesné práva a povinnosti. V tomto smere je potrebné vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý účtovným jednotkám ukladá povinnosť účtovať majetok, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Zákon upravuje, ktorý subjekt môže účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, ostatné subjekty musia účtovať v sústave podvojného účtovníctva. Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v peňažnom denníku, ktorý obsahuje predovšetkým údaje o stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách, príjmoch a výdavkoch v účtovnom období; v knihe pohľadávok, ktorá obsahuje najmä údaje o dlžníkoch, pohľadávkach, poskytnutých úveroch; v knihe záväzkov, ktorá obsahuje najmä údaje o veriteľoch, výške záväzku v peňažnom vyjadrení, prijatých preddavkoch a úveroch a v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke. Samotné daňové priznanie, ktoré povinný rodič v konaní predloží, nie je možné považovať za splnenie povinností vyplývajúcich z ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko z daňového priznania nie je možné zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky a posúdiť ich z hľadiska, či išlo o výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmu podnikateľského subjektu. Až v prípade, ak povinný rodič splní povinnosti vyplývajúce z ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, môže súd postupovať podľa ust. § 63 ods. 2 Zákona o rodine a posúdiť charakter výdavkov povinného rodiča podnikateľa, či sú nevyhnutné na účely podnikania, avšak nie z hľadiska daňových predpisov, ktoré môžu za nevyhnutný pre udržanie príjmu z podnikateľskej činnosti akceptovať širší rozsah výdajov na rozdiel od Zákona o rodine, ktorý nemôže prioritizovať neprimeraný rozvoj podnikateľských aktivít povinného rodiča na úkor vyživovacej povinnosti. Súd je teda oprávnený preskúmať opodstatnenosť výdajov povinného rodiča v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou, nakoľko údaje v daňových dokladoch nie sú pre jeho rozhodnutie z tohto hľadiska záväzné. Ak súd dospieje k záveru, že určité výdavky nie sú nevyhnutné, resp. nie vo vynaloženom rozsahu, pri určovaní výšky výživného bude vychádzať z potenciálneho príjmu, ako keby k realizácii uvedených výdavkov nedošlo.

15. V prejednávanej veci si manžel svoju edičnú povinnosť nespĺnil, nakoľko nepredložil žiadne doklady, z ktorých by bolo možné zistiť jeho konkrétne príjmy a vynaložené výdavky, hoci bol súdom prvej inštancie opakovane vyzvaný na preukázanie svojich osobných a majetkových pomerov. Obsahom spisu je jedno daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby (PEKARO, spol. s r.o.) za rok 2017, predložené na výzvu súdu Daňovým úradom Košice. Daňové priznanie však nie je možné považovať v zmysle vyššie uvedeného za splnenie povinností vyplývajúcich z § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne pristúpil k posudzovaniu príjmu manžela podľa zákonnej domnienky fiktívneho príjmu v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

16. Odvolací súd konštatuje, že určené výživné vo výške pod 250 eur mesačne (8,30 eur denne) na každé dieťa zodpovedá potrebám maloletých, pričom nezistil žiadne okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného v nižšej sume, keďže takto výživné je vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané zárobkovým schopnostiam a možnostiam manžela.

17. Odvolanie podal manžel navrhovateľky aj proti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 CMP), okrem prípadov, kedy náhradu trov konania možno priznať v prípade, ak to ustanovuje zákon a vo všetkých konaniach podľa CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Nakoľko neboli preukázané okolnosti pre aplikáciu ustanovenia § 53 alebo 55 CMP rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania je vecne správne.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že žiaden z manželom uvádzaných odvolacích dôvodov nebol naplnený. Predovšetkým skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania, pričom nebolo zistené, že by v jeho priebehu trpelo vadami brániacimi súdu v konaní a rozhodnutí vo veci samej. V danom prípade sudca, ktorému bola vec pridelená v súlade s rozvrhom práce náhodným výberom nebol z rozhodovania vylúčený s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 15.6.2021 č.k. 5NcC/9/2021 – 1126 o nevyhlásení sudcu JUDr. Pavla Barabasa vo veci 11P/141/2015. Taktiež v konaní nebolo zistené pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Čo sa týka námietky nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd konštatuje, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo

skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V danom prípade súd prvej inštancie zohľadnil platnú právnu úpravu, aplikoval správny právny predpis a správne ho aj interpretoval v kontexte konštantnej súdnej praxe. Otázka posúdenia najlepšieho záujmu mal. detí nie je otázkou skutkovou, ale právnou a ako už bolo spomenuté, súd pri tomto posudzovaní nie je viazaný právnym názorom účastníka konania. Odvolací súd ďalej podotýka, že nesprávnym procesným postupom v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Pojem procesný postup nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len priebeh konania sám, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 234/2018).

19. Neopodstatnenou je aj argumentácia manžela, že mu súd nedal priestor na vyjadrenie sa alebo že nemal možnosť navrhovať dôkazy a súd rozhodol bez jeho účasti, pretože zo zápisnice o pojednávaníach zo dňa 10.2.2016, 29.5.2018, 7.11.2018 a 28.5.2021 je zrejmé, že aj manžel, resp. jeho vtedajší právny zástupca dostali priestor na vyjadrenie sa nielen písomne, ale aj ústne, aj na záverečné slovo a všetky tieto možnosti aj riadne využili. Vzhľadom na uvedené je nedôvodnou aj odvolacia námietka manžela, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnutý dôkaz – jeho výsluch. K tejto námietke treba uviesť, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 CSP) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, odvolací súd nepovažuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Nevykonanie navrhnutého dôkazu by mohlo byť relevantným odvolacím dôvodom iba za stavu, keby malo vplyv na nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, čo nie je prejednávaný prípad. Súd prvej inštancie navyše dostatočne odôvodnil nevyhovenie návrhu vtedajšieho právneho zástupcu manžela na doplnenie dokazovania o výsluch manžela v bode 31 odôvodnenia rozhodnutia keď uviedol, že manžel už bol v konaní viackrát vypočutý, mal možnosť sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam či už sám priamo alebo prostredníctvom svojich právnych zástupcov a tiež poukázal na to, že miesto pobytu manžela je toho času neznáme a nemá o ňom vedomosť ani jeho právny zástupca či maloleté deti. Rovnako nedôvodnou je odvolacia námietka manžela, že súd prvej inštancie nevykonal kontrolné znalecké dokazovanie, pretože z obsahu spisu vyplýva, že skutočný stav potrebný pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode bol spoľahlivo zistený inými dôkaznými prostriedkami (§ 185 ods. 1 CSP a § 36 CMP), a to predovšetkým výsluchom mal. detí súdom pred pojednávaním vo veci dňa 28.5.2021.

20. K namietanému odvolaciemu dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné uviesť, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetko dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) a vyhodnotenie uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, teda relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam, zákonnosti z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania a z hľadiska pravdivosti, teda hodnovernosti jeho zdroja. Následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov môže v zásade dôjsť len nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, prípadne porušením pravidiel formálnej logiky. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na účastníkmi prezentované tvrdenia, ich úsudky a nimi predostretý skutkový stav, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania a z nich odvodené právne závery, ku ktorým zaujal právne stanovisko.

21. V súvislosti s odvolacou námietkou manžela navrhovateľky, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§365 ods. 1 písm. g) CSP) odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 34 CMP, v zmysle ktorého predmetný odvolací dôvod nie je možné v mimosporovom konaní použiť.

22. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že rozsudok súdu prvej inštancie bol manželovi navrhovateľky doručený dňa 3.7.2021 (doručenka na čl. 1140) a tento rozsudok spĺňa základné obsahové náležitosti, ako aj správne poučenie o prípustnosti a lehote na podanie odvolania, ktorého absenciu manžel nedôvodne namietal v podanom odvolaní a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvoinštančného konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje.

23. Vzhľadom k tomu, že manžel navrhovateľky vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o rozvode manželstva, o výchove maloletých detí, o vyživovacej povinnosti manžela k mal. deťom, o styku manžela s mal. deťmi a o trovách konania, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

24. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

25. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

26. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 38 ods. 2 Zák. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak podľa písm. a/ žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, alebo ak svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec (písm. b/), alebo ak nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa (písm. c/).

28. Podľa § 39 ods. 1 Zák. o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

29. Pokiaľ manžel navrhovateľky namietal výrok V. rozsudku konajúceho súdu, podľa ktorého je len navrhovateľka oprávnená zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok odvolací súd uvádza, že pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností musí súd rešpektovať ustanovenia § 28, 38 a 39 Zákona o rodine, podľa ktorých sú nositeľmi práva zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok obaja rodičia. Zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov o dieťati rozhodovať. Zásadne v bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne a v iných než bežných veciach (Zákon o rodine ich v § 35 nazýva podstatné veci), sú rodičia povinní sa dohodnúť. Pokiaľ sa nedohodnú, rozhodne na návrh jedného z rodičov súd. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami. Zasiahnuť do výkonu týchto práv možno rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v ustanovení § 38 Zákona o rodine, a to buď zastavením výkonu, obmedzením výkonu, alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. Vzhľadom k tomu, že otcovi mal. detí nebolo súdom zasiahnuté do výkonu jeho rodičovských práv a povinností, nota bene neexistuje rozhodnutie súdu o zastavení výkonu, obmedzení výkonu alebo úplnom pozbavení jeho rodičovských práv alebo povinností nebolo dôvodu neponechať mu právo zastupovať deti a spravovať ich majetok tak ako rozhodol súd prvej inštancie. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom výroku V. tak, že zastupovaním a správou majetku mal. detí poveril oboch rodičov.

30. Manžel navrhovateľky súčasne s odvolaním uplatnil námietku zaujatosti zákonného sudcu, ktorú videl v procesnom postupe sudcu a spôsobe, akým tento rozhodol. Zo spisu bolo zistené, že z dôvodov vyššie uvedených manžel uplatnil námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi podaním doručeným

súdu prvej inštancie 3.6.2021 (čl. 1109), o ktorej nadriadený súd rozhodol uznesením z 15.6.2021 č.k. 5NcC/9/2021 - 1126 tak, že zákonného sudcu JUDr. Pavla Barabasa z prejednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil. Keďže v danom prípade ide o opakovanú námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorých nadriadený súd už rozhodol, resp. sa týka len okolností spočívajúcich v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, kedy by sa nemala nadriadenému súdu vôbec predkladať, preto o nej nadriadený súd nerozhodoval, pretože na takéto námietky zaujatosti sa neprihliada (§ 53 ods. 1, 2, a 3 CSP).

31. Manžel sa podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 3.8.2021 domáhal prikázania veci inému súdu z dôvodu nutnej delegácie, teda vylúčenia všetkých sudcov konajúceho súdu v zmysle § 39 ods. 1 CSP. Odvolací súd na návrh otca neprihliadal, keďže na postup podľa § 39 ods. 1 CSP neboli splnené podmienky, keďže v prejednávanej veci nedošlo k vylúčeniu všetkých sudcov, ktorí by mohli podľa Rozvrhu práce Okresného súdu Košice I vo veci konať a rozhodnúť.

32. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.)

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).